

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Preses apskats

19-08-2022

Sagatavoja:

Uzzīņu un informācijas centrs

Informācijas pakalpojumu un SBA nodaļa

Kvalitatīvi bibliotēkas pakalpojumi atbilstošā vidē

Jūrmolas bibliotiku sistēmas vadību pārņēmu līguma mītājs. Mārs bibliotēku tīkla attīstības redzējums ietver arī pārmaiņas. Arī turpmāk bibliotekas prioritātē būs piedāvāt Jūrmalas iedzīvotājiem aktuālu un vajadzībām atbilstošu krājumu. Līdztekus strādāsim pie e-resursu piedāvājuma bogāfināšanas un e-pakalpojumu attīstības. Lielu bibliotekas potenciālu saredzē novadspēļniecības darba pārveidē – informācija par savu vietu, apkaini sniedz sakaru izplatītu un spēcīgu patrofīsmu.

Māra Jēkabsona, Jūrmala Centrālās bibliotekas direktore

Tiks dažādots un pilnveidots pasākumu un aktivitātu kārtas – tie būs gan dažadi laistiņas veicināšanas pasākumi, gan izglītojošas aktivitātes par vīsdādākajām temām. Gan saturs, gan izpildījuma ziņa tiks stiprināta sadarbība ar Jūrmalas kultūras un

izglītības iestādēm, uzņēmējiem, kā arī vietējo sabiedrību – iedzīvotajiem.

Augsta vērtējuma Asaru un Balduru bibliotekas lasītāju uzticību savai bibliotēkai, taču esmu pārliecīnāši, ka visi kopā mēs pārdzīvošim šo sarežģito laiku. Lai nodrošinātu Jūrmalas Centrālās bibliotekas

pakalpojumu kvalitāti, vienīm bibliotekārījam darbiniekiem darbavietas tiks saglabātas.

Sumazinot bibliotekas ēku un infrastruktūras uzturēšanai ne pieciešamos izdevumus, rodas iespēja novirzīt tos bibliotekas pakalpojumu uzlabošanai un attīstībai, t. sk. bibliotekas darbalauka

pagarināšanai un pakalpojumu klāsta dažādošanai, lai nodrošinātu iedzīvotājiem kvalitatīvākus un pieejamākus bibliotekas pakalpojumus atbilstošā, modernā un iekļaujoši vienā.

Ievienīgi Jūrmalas iedzīvotās ir laipni gaidīts visās pilsētas bibliotekās!

Plānotas izmaiņas Jūrmalas bibliotēku tīklā

Šoruden tiek plānotas izmaiņas Jūrmalas Centrālajā bibliotēkā: paredzēts slēgt Asaru bibliotēku un pārcelt Balduru bibliotēku uz renovēto Jūrmalas teātra ēku Baldurus un Centrālo bibliotēku.

Abū skām nepieciešams kapitālois remonts

Abu bibliotēku ēkām nepieciešams kapitālis remonts. 2019. gadā tika veikta bibliotekas ēku tehniskā apsekošana un sagatavoti tehniskie atrināumi par eksistētām un nepieciešķīgajām uzlabojumiem atbilstoši un daudzākākām drošai pakalpojumu sniegšanai, piemērotai ēku eksploatācijai. Asaru bibliotekas un Balduru bibliotekas ēkām tika konstatētas valākos nepilnības. Kuras būtiski ietekmē ar tām saistītās izmaiņas, kā arī māršrutu nepakalpojumu nodrošināšanu, tostarp ētu vidi apmeklētājiem un darbiniekiem. Asaru bibliotēkai nepieciešams ūdens un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija, jumta nomaiņa, fasādes atjaunošana, kā arī apklātnes labiekārtotās. Lai racionāli iekļūtu pārvaldības budžeta līdzekļus, sabalsējot bibliotekas infrastruktūri ieguldījamos līdzekļus ar bibliotekas izmantojumiem, Asaru bibliotēku iecerēts slēgt; tārīgākām ierīcēm ar vissākām apmeklētājiem un ierītājiem skaitā. Apmeklētām pieci kilometru attālumā no Asaru apkaimes, Engures ielā, atrodas Kauguri biblioteka un Sirebnieku prospectā Dubultes – Jūrmalas Centrālā bibliotēka. Balduru bibliotekai nepieciešams veikti iekšējpu remontu, apklātnes kātu nomaiņu, skursteņu pārbūvi, siltināšanu. Balduru bibliotekas ēkas atjaunošanai pāvadībā arī centris pieprasīt Eiropas Savienības līdzfinansējumu ēkas energoefektivitātes uzlabošanai un remontam, taču Balduru bibliotekas projekts apstiprinājumu neguvā (līdzīgamējumā saņēmu Jūrmalas teātra ēkas un Jūrmalas Sporta skolas pēdējās ēkas energoefektivitātes uzlabošanas projekti).

Plānotais bibliotēku kārtas pakalpojumu klāsts

Balduru un Asaru apkaimes iedzīvotajiem tuvākā ir Jūrmalas Centrālā biblioteka Dubultu Kultūras kvartālā. Tā atrodas jaunai, plašai un modernai ēkai 1500 kvadrātmetri plātībā. Ēka bijušā 2018. gada speciāli bibliotekas, vajadzībām tajā ir plāksna, iestāju reģistrācijas, viesiņu un viesiņu arīzīve, periodikas lasītavas, datora stāvokļi, kodus lasītavas individuālam darbam, bērnu apkalpošanas zona ar datorstāvu un telepā vārmātējumiem, apmeklētājiem. Bibliotekā ir arī daudzfunkcionāla zāle, kur tiek rīkotas vīkārtības ar rakstniekiem, grāmatu prezentācijām, bibliotekāru apmācībām.

Pāreols uz Jūrmalas teātra ēku

Balduru bibliotēku plānots pārcelt uz Jūrmalas teātra ēku Muizas ielā, kur Šoruden publējības remonta laikā, kar Šoruden publējības remonta, un Centrālās bibliotekas telpām Strelniķu projekta, Jūrmalas teātra ēkā tiks izveidota Balduru bibliotekas pakalpojumu ēkāmējuma vieta, kur būs iespēja nodot un saprēt grāmatas, izlaistus un jaunošķēršanas, ietot internetu, veikt kopēšanu, izdrukāšanu, literatūras datubāzes, bērnu bērnu apkalpošanas zona. Būs iespēja apmeklētājiem un ierītājiem skaitā.

Iecerēto sadarbību ar opkoņiem iestādēm
Sūprīnojot sadarbību ar teātri un citām apkaimes iestādēm, t. sk. Balduru apkaimes iestādēm, tās turpinātās piedāvāt dažādu veida aprīmābas un kultūras norises visām mērķauditorijām.

Stipriem sadarbību ar opkoņiem iestādēm, sevi loma var būt ori Balduru Iestāžu nāmom, kas piedāvā kultūras norises visām mērķauditorijām.

Centrālās bibliotekas ēka būvēta 2018. gadā speciāli bibliotekas vajadzībām, tojā ir plāksnas telpas pasākumiem, iekārtai un daudzveidīgi bibliotekas pakalpojumu sniegšanai.

organizētās klātienēs pasākumus, tātāpēc, kas ir izmērītās un atjaunošanas, ēkai ir noslīmēta, nodrošināta vides pieejamība.

Iecerēto sadarbību ar opkoņiem iestādēm
Sūprīnojot sadarbību ar teātri un citām apkaimes iestādēm, t. sk. Balduru apkaimes iestādēm, tās turpinātās piedāvāt dažādu veida aprīmābas un kultūras norises visām mērķauditorijām.

jā tāpat kā līdz šim varēs sapņot citās bibliotekās Jūrmalā, kur iespējams nokļūt ar pāvilkības nodrošināto bēzmaikas pilsētas sabiedrisko transportu. Par Jūrmalas Centrālās bibliotekas reorganizāciju un Balduru bibliotekas pārcelšanu domes deputāti lēms domes sēdē 18. augustā.

Pēc veiktais pārmaiņām biblioteku pakalpojumus iedzīvotā-

AGNÈSE MILTINA,
Kultūras nodaļa

Balduru bibliotēku plānots pārcelt uz Jūrmalas teātra ēku Muizas ielā, kur Šoruden pārveidojot renovāciju.

Avots: Jūrmalas Avīze

Datums: 08-2022

NEZINA. Zaudē cīņu par Bulduru bibliotēku

Jūrmalas domes Kultūras komiteja 11. augustā atbalstīja pārmaiņas Jūrmalas bibliotēku infrastruktūrā – tas paredz Bulduru bibliotēkas pārcelšanu uz renovētām Jūrmalas teātra telpām Bulduros bibliotēkas punkta veidā un Centrālās bibliotēkas telpām, kā arī Asaru bibliotēkas likvidēšanu, no kopumā sešām līdzšinējām Jūrmalas bibliotēkām saglabājot tikai četras un bibliotēkas punktu.

Ar šādu Jūrmalas domes lēmumu vainagojies pēdējā mēneša konflikts starp Bulduru bibliotēkas aizstāvjiem – lasītājiem un bibliotekāriem – un Jūrmalas pašvaldību. Vasaras vidū pašvaldība negaidot paziņoja, ka bibliotēku ēkas esot novecojušas un tām nepieciešams kapitālais remonts, arī

EDIJS PĀLENS/LETA FOTO

Pikets pie Jūrmalas domes ēkas par Bulduru bibliotēkas saglabāšanu esošajās telpās.

apkures sadārdzinājums liekot atteikties no Bulduru bibliotēkas ēkas izmantošanas bibliotēkas vajadzībām. Tā vietā tiekot domāts par bibliotēku punktu Jūrmalas teātri, bibliobusu, un galu galā – pārcelšanās uz Jūrmalas centrālo bibliotēku esot progresīva, jo lasītāji turpmāk varēsot uzturēties jaunās, gaišās, siltās telpās.

Idejai nepiekrit Bulduru bibliotēkas aizstāvji – lasītāji, bibliotekāri, 11. augustā pie Jūrmalas domes picketā pulcējās aptuveni 50 cilvēku, protestējot pret Bulduru bibliotēkas pārcelšanu un "diskriminējošo attieksmi pret kultūru un bibliotēkām Jūrmalā", kā to formulē rakstniece un jūrmalniece Jana Veinberga.

Picketētāji tomēr nepanāca vēlamo, un lēmums par bibliotēku likvidēšanu un pārcelšanu brīvdienu ieskanā tika pieņemts. Šobrīd paliek ne tikai neziņa, kas notiks ar Bulduru bibliotēkas krājumu un darbiniekiem, bet arī ar 1974. gadā iepāši Bulduru bibliotēkai celto ēku divos stāvos Edinburgas prospektā 89. Pašlaik Jūrmalas dome nekādus skaidrojumus nesniedz.

Avots: Latvijas Avīze

Datums: 15-08-2022

Pirkts par klusēšanas zeltu

Bibliotēku slēgšana nav pēdējais apdraudējums
Jūrmalai un kultūrai vispār

Mēs ik pa laikam nonākam pie sīstas siles, noticot dažādu politiku un organizāciju dokumentāli neapstiprinātiem solijumiem. Reizēm nelidz pat paraksti un zīmogi. Protestēdami pret nejēdzībām, vienmēr sevi pakļaujam dažādiem riskiem. Kādi tie ir? Iespēja zaudēt ienemamo amatu, nesaņemt atbalstu kādam savam projektam un nonākt iestādes vadībai nelojālo sarakstā. Ūn pragmatiskie ļaudis domā – labāk paklusēšu un nelēķu uz ečēm. Lielākie lēcēji vienmēr ir bijuši kultūras cilvēki, bet, kā tautā saka, ar laiku maitājas pat vislabākie tauki. Tautā ari saka – klusēšana esot zelts. Par to var nopirkst amatu, pagodinājumus un vietu pie siles. Daudzi par to ir gatavi atdot netikai savu, bet ari valstisko neatkarību.

Par visu šo jādomā, sekojot lidzi divu Jūrmalas bibliotēku (Asaru un Bulduru) uzsāktajai slēgšanas kampaņai un steigai, ar kādu tas tiek darīts. Vasara ir ideāls laiks kaut kā slēgšanai – cilvēki dodas atvainījumā, izbrauc no valsts vai pārslēdz uzmanību uz kādām citām lietām. Bulduru bibliotēkas sakarā gan ir runa par tās it kā tikai uz laiku izmitināšanu Jūrmalas Centrālajā bibliotēkā un grāmatu izsniegša-

ANDA LICE

**No Bulduru bibliotēkā
esošajiem 27 000
grāmatu iznīcināšanai
melnajos atkritumu
maisos jau iesaiņoti vairāk
nekā 4000 grāmatu.**

nas punkta atvēšanu Jūrmalas teātrī. Diemžel "uz laiku" bieži izrādās tikai viltus gājiens prātu nomierināšanai. Komentāri pēc 4. augustā Jūrmalas varas pārstāvju rīkotās tikšanās ar iedziņotājiem liecina – jūrmalniekiem ir solijumu nepildīšanas pieredze un viņi varas solijumiem vairs netic. Visvairāk pārsteidz tas, ka šis apkaunojošās kampaņas virzītāja ir jaunā Jūrmalas

Centrālas bibliotēkas vadītāja Māra Jēkabsone, uz kuru kā bibliotēku aizstāvības cerības lika bibliotekāri. Bibliotēkām – kultūras pamatu aizstāvībai ar vairāk nekā 700 savāktajiem parakstiem nepietiek, ir vajadzīgs lieklāks sabiedrības un tieši Jūrmalā dzīvojošo radošo cilvēku atbalsts. Izlasot satricēošo interviju ar vēsturnieci Ingu Sarmu ("Diena"), ir pilnigi skaidrs – šis nav pēdējais apdraudējums Jūrmalai un kultūrai vispār. Bez Grāmatas mēs būsim uz visiem laikiem atmiņu zaudējuši barbari, rakstnieka Čingiza Aitmatova darbā "Un ilgāka par mūžu diena ilgst" saukti par mankurtiem.

Kas par klusēšanas zeltu tiek pirkts brīdi, kad no Bulduru bibliotēkā esošajiem 27 000 grāmatu iznīcināšanai melnajos atkritumu maisos jau iesaiņoti vairāk nekā 4000 grāmatu? To pēc attiecīga rīkojuma veic bibliotekāres ar rokām, kas šīs grāmatas savā laikā apmīloja. Notiek karš prātos un sirdīs. Vai tas nesasaucas ar pašreiz Ukrainā vērojamo, kur krievu karavīri savus kritušos biedrus arī saiņo melnos maisos? Civilizāciju karš. Klusēšanas zelts. Melnie maisi. Un mankurtisma drauds cilvēci.

Avots: Latvijas Avīze

Datums: 18-08-2022

Jūrmalā šonedēļ lems par bibliotēkām

Jūrmalas dome 18. augustā plāno lemt par Jūrmalas Centrālās bibliotēkas reorganizāciju un Bulduru bibliotēkas pārcelšanu, informēja pašvaldībā.

Jūrmalas domes Kultūras komiteja ir atbalstījusi pārmaiņas bibliotēku infrastruktūrā, kas paredz Bulduru bibliotēkas pārcelšanu uz renovētajām Jūrmalas teātra un Centrālās bibliotēkas telpām un Asaru bibliotēkas likvidēšanu.

Pašvaldība skaidro, ka, sazinot bibliotēkas ēku un infrastruktūras uzturēšanai nepieciešamos izdevumus, būs iespēja novirzīt tos bibliotēkas pakalpojumu uzlabošanai un attīstīšanai, bibliotēkas darba laika pagarināšanai un pakalpojumu klāsta dažādošanai.

Pašvaldībā norāda, ka gan Asaru, gan Bulduru bibliotēkas ēkai ir nepieciešams kapitālis remonts. 2019. gadā tika veikta ēku tehniskā apsekošana un sagatavoti tehniskie atzinumi par to stāvokli un nepieciešamajiem uzlabojumiem apmeklētājiem un darbiniekim drošai pakalpojumu sniegšanai, piemērotai ēku

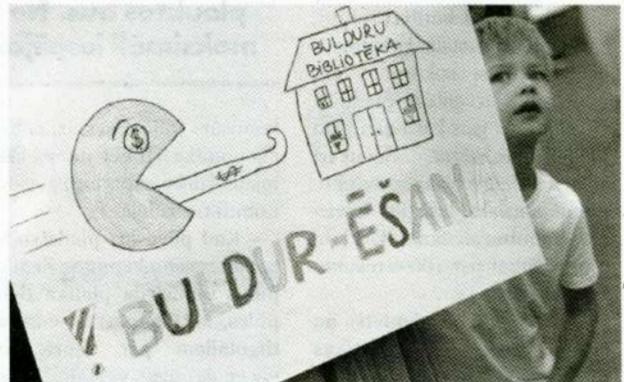

FOTO: EDIJS PĀLENS, LETA

ekspluatācijai. Abu bibliotēku ēkām tika konstatētas vairākas nepilnības, kas būtiski ietekmē ar ēku uzturēšanu saistītos izdevumus, kā arī mūsdienīgu pakalpojumu nodrošināšanu, tostarp ērtu vidi apmeklētājiem un darbiniekiem.

Iecerēts, ka līdz ar veiktajām pārmaiņām Jūrmalā būs piecas bibliotēkas pakalpojumu sniegšanas vietas – iedzīvotāji tāpat kā līdz šim varēs saņemt pakalpojumus Jūrmalas Centrālajā bibliotēkā Dubultos un tās struktūrvienībās Bulduros, Kauguros, Slokā un Ķemeros, kur var noklūt ar pašvaldības nodrošināto bez-

maksas pilsētas sabiedrisko transportu.

Lai nodrošinātu Jūrmalas Centrālās bibliotēkas pakalpojumu kvalitāti, visiem bibliotēkārajiem darbiniekiem darbavietas tiks saglabātas.

Komitejas sēdes laikā pie Jūrmalas domes ēkas piketēja aptuveni 50 cilvēku, protestējot pret Bulduru bibliotēkas pārcelšanu un prasot to saglabāt esošajās telpās, informēja rakstniece Jana Veinberga. Pēc vienas vārdiem, ar piketu iedzīvotāji vēlas pievērst uzmanību Jūrmalas domes «diskriminējošajai attieksmei pret kultūru un bibliotēkām Jūrmalā». ☺

Luīzes Pastores "Laimes bērni"

24. jūlijā, kā katru gadu, tika svinēta ievērojamā dabas dzejnieka un bērnu kultūras atbalstītāja Jāņa Baltvilka dzimšanas diena, jau 18. reizi pasniedzot viņa vārdā nosaukto valsts nozīmes balvu bērnu literatūrā.

Šogad balvas žūrija ir izlasījusi un izvērtējusi 84 grāmatas, pievēršot uzmanību teksta kvalitātei, bet 55 papildu izdevumi lasīti un aplūkoti, meklējot pretendantu grāmatu mākslas balvai. Ir vairāk nekā 20 debitantu rakstniecībā un ilustratora veikumā.

Jāņa Baltvilka balvu bērnu un jauniešu literatūrā saņēma rakstniece Luīze Pastore "Laimes bērni" ("Liels un mazs", 2021).

Rakstniecei Luīzei Pastorei vēl viens panākums: 2022. gadā grāmata "Laimes bērni" saņēmusi prestižo Boloņas Bērnu grāmatu tirgus balvu "Jaunie apvāršņi", ko piešķir īpaši inovatīvai grāmatai.

"Laimes bērni"

Grāmatas pamatā ir leģendārā latviešu ceļotāja un pētnieka Aleksandra Laimes (1911-1994) biogrāfijas fakti, bet stāsta galvenie varoni ir bērni – Ilze, iesaukta par Kritiņu, un viņas jaunākais brālis, kā arī zviedru žurnāliste Lise, kas ieradusies, lai atklātu un aprakstītu Laimes noslēpumus.

Trīsdesmit gadu dzīvodams kā vientuļnieks Venecuēlā, Orhideju salā pie Velna kalna, Laimē sasniedza Anhela ūdenskrītumu, palīdzēja zinātniskām ekspedīcijām un sniedza daudz interviju žurnālistiem, aprakstīdams savus pieredzējumus un atklājumus grūti pieejamajos kalnos, kas glabā aizvēsturiskas un pavīsam mistiskas būtnes un dārgumus. Par Laimes dzīvi ir ļoti maz pārbaudāmu ziņu. Neviens nespēja līdz galam saprast, kur ir realitātes un eksotiskā latvieša fantāzijas robeža.

Sadarbība partneres un kolēges: (no kreisās): liels un mazs kopvede Zane Butule, kopvede Kristine Jonuša, direktore Alīse Nigale, rakstniece un balvas laureāte Luīze Pastore, ilustratore Eviņa Pintāne, rakstniece un redaktore Inese Zandere, rakstniece un ilustratore Lotē Vilma Vītina, ilustratore Ūna Laukmane, ilustratora Anna Vaivare. L.Pastores publicitātes foto

Uz šīs robežas tad arī atrodas Luīzes Pastores grāmata – brīvs lidojums pār Laimes dzīvi un Venecuēlas džungliem, veidojot aizraujošu piedzīvojumu stāstu, kurā galvenais ir nevis atbilstība dokumentāli pierādāmiem faktiem, bet gan idejas par cilvēka spēju sadzīvot ar džungliem, par mantkārības postošajām sekām un par ticību neticamā iespējamībai.

""Laimes likumi", ko formulējusi Luīze, un stāsta notikumi, kuros atklājas šo atziņu noderīgums, spilgti parāda, ka bīstams ir tas, no kā baidāmies, ko nepazīstam un neizprotam. Saprotot un iejūtoties, ari svēsās un pat neiespējamais izrādās iespējams un pieņemams," saka grāmatas redaktore Inese Zandere.

Grāmata adresēta vidējā skolas vecuma bērniem.

Grāmatas izdošanu atbalsta Latvijas Republikas Kultūras ministrija un Valsts kultūrapītāla fonda mērķprogrammā "Kultūrelpa".

Avots: Siguldas Avīze

Datums: 08-2022

Ulbrokas bibliotēkas projekts jaunu novadpētniecības resursu veidošanai

Daiga Brīgmane,
Ulbrokas bibliotēkas vadītāja

"Labie vārdi ir paroles, dzīvē tie nepieciešami uz katra soja!" (P. Brūveris)

Aicinām atsaukties **Pētera** tālr. 67910503. Iepazīties ar Pētera Brūvera bērnības un jaunības fotogrāfiju kopumu var Ulbrokas bibliotēkas elektro-niskajā katalogā <https://salaspilsbiblioteka.lv/Alise/lv/6/home.aspx>, sa-dājā "Novadpētniecība", vai apmeklējot Ulbrokas bibliotēkas veidoto izstādi "Cik tu brīvs, tīk dzīvs!" – ekspozīcija ir veltījums dzejnieku un atdzīejotāju Pētera Brūvera dzīves un daiļrades 65. jubilejai –, vai apmeklējot Pētera Brūvera vārdā nosauktās lasītavas īpašo kolekciju un materiālu kopumu.

Avots: Tēvzemīte
Datums: 09-08-2022

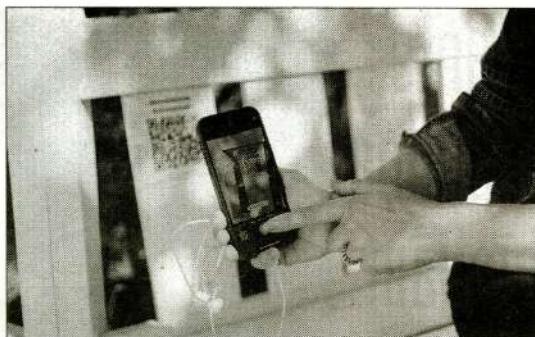
Valmiermuižas parkā aicina izzināt hernhūtiešu dzīvesstāstus

Valmiermuižas parka apmeklētājiem ir iespēja uzzināt par Latvijas hernhūtiešu jeb brāļu draudžu kustību 18. gs., noklausoties latviešu zemnieku un Valmiermuižas nomnieces Magdalēnas Eлизabetes fon Hallartes pašrakstītos dzīvesstāstus, ko ierunājuši aktieri Māra Mennika un Ivo Martinsons. Dodoties pastaigā uz parku, lieti noderēs viedtālrūnis, ar ko var noskenēt uz soliņiem ap kokiem izvietotos kvadrātkodus. Stāsti ir aizgūti no Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Evaņģēliskās brāļu draudzes Unitātes arhīva Hernhūtē krājuma.

Avots: Auseklis
Datums: 16-08-2022

Valmiermuižas parkā aicina izzināt hernhūtiešu dzīvesstāstus

No augusta sākuma Valmiermuižas parka apmeklētājiem ir iespēja uzzināt par Latvijas hernhūtiešu jeb brāļu draudžu kustību 18. gadsimtā, noklausoties latviešu zemnieku un Valmiermuižas nomnieces Magdalēnas Elizabetes fon Hallartes pašrakstītos dzīvesstāstus, ko ierunājuši aktieri Māra Mennika un Ivo Martinsons.

Dodoties pastaigā uz Valmiermuižas parku, lieti noderēs viedtālrunis, ar kuru var noskenēt kvadrātkodus, kas izvietoti uz soliņiem ap kokiem. Parkā iespējams izzināt četru hernhūtiešu dzīvesstāstus: Skangaļu Jēkaba, Miķeļa Pētersona, Kriša Pētera un Magdalēnas Elizabetes fon Hallartes. Stāsti ir aizgūti no Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Unitātes arhīva Hernhūte krājuma.

Valmiermuiža ir pirmās lat-

viešu garīgās atmodas šūpulis – 18. gadsimta sākumā Valmiermuiža pievērsās izglītībai, sabiedriskajām un kultūras aktivitātēm. Ģenerāliene Magdalēna Elizabete fon Hallarte, kuras «sirds dega padarīt Latviju svētlaimīgu», 1737. gadā iegādājās un uzdāvināja baznīcai Valmiermuižas diakonātam iecerēto vietu. Diakonātā telpās un pēc tam īpaši šim mērķim celtās ēkās Jērakalnā izveidoja skolotāju semināru gaišākajiem latviešu zemnie-

kiem. Šo laika posmu dokumente brāļu draudžu rokrakstu kolekcija, kas iekļauta UNESCO programmas «Pasaules atmiņas Latvijas nacionālajā reģistrā – 2017. gadā tika iekļauti Latvijas Nacionālajā bibliotēkā glabātie rokraksti, kas ir arī gandriz vienīgā liecība par zemnieku kārtas dzīvi Latvijā 18. gadsimtā.

Iedvesmojoties no brāļu draudžu sludinātajām vērtībām un pirmajiem latviešu zemnieku rakstītajiem pašportretiem, 2021. g. novembrī tika radīta klausāmpastaiga «Gaismas lauks», kur izskanēja hernhūtiešu dzīvesstāsti. Tā simbolizēja lauku, kurā modinātās izglītības un pašapziņas sēklas, gadsimtiem ritot, izaug gaismas ražā un valstsgrībā, kas padara iespējamu neatkarīgu Latviju. Idejas līdzautori – režisors un scenogrāfs Reinis Suhanovs, LNB vadošā pētniece Beata Paškevica un Valmiermuižas kultūras biedrība.

Avots: Liesma
Datums: 12-08-2022

Bibliokuģis aicina jauniešus rīkoties patriotiski

Biedrība *Bibliokuģis «Krišjānis Valdemārs»* Latvijas Kara flotes 103. gadadienā devās kārtējā šīsvasaras ekspedīcijā projekta *Valdemārs. Viks. Indiāni*, kas veicina jauniešu patriotisko audzināšanu, rosina viņus lasīt grāmatas un savu nākotnes profesiju saistīt ar jūru. Šoreiz uz bibliokuģa klāja kopā ar dzejnieku Viku bija viceadmirālis Gaidis Andrejs Zeibots un Kuivīžu piekrastes zvejnieks ar gleznotāja dvēseli Andris Skuja.

Pirmā tīkšanās Rūjienas pilsētas bibliotēkā aizritēja nemanot. Tās vadītāja Maija Jostsone bija sarūpējusi izzinošas spēles lieliem un maziem klausītājiem. Savukārt A. Skuja varēja izstāstīt par savu jūrā iešanu, par zvejnieka aroda maizes šķēli ar biezzi garozu. G. A. Zeibots akcentēja latviskuma domu visos mūsu darbos, jo domāt patriotiski rosina to pašu apliecināt arī darbos. Vika stāsti par balto cilvēku un indiānu saskarsmēm ieinteresēja Ramatas

bibliotēkā sanākušos, kur ģimeniskā atmosfērā ar tās vadītājas Guntas Penkas pārpasaulīgi gardu pašceptu torti vedināja uz pārdomām, cik indiāni bijuši cilvēcīgi, pirms medijuma ieguvies iztikai atvainojoties upurim pašu izdzīvošanas vārdā. Kas notiek Eiropā mūsdienās? Viceadmirāla stāsts par situāciju Ukrainā Mazsalacas pilsētas bibliotēkā apauga ar daudziem jautājumiem, līdz tās vadītāja Zane Berga lika norast, ka starp jūru un Salacu, kas mūs vieno, ir Burtnieks, kur varam smelties gudrības savai nākotnei, tāpat kā Skanajākalnā, kas atbalso mūsos senatnes viedās domas. Lejup pa Salacu mūs jau gaidīja Staicelē, kur jauniešu nometnes daīlīnieki bibliotēkā bija sanākuši vakarēt patriotisma stundā. Tajā starp bibliotēkas vadītājas Anitas Strokšas literārajām piezīmēm A. Skujas nule atklātajā gleznu izstādē *Zvejnieks ar krāsu paleti* un, bērniem apbrīnojot G. A. Zeibota līdzatvestās

relikvijas no sava apbalvojumu skapja, risinājās saruna, ka latvieši ir visur. Mūsu tautieši kā jūrā, tā uz sauszemes spēj pārsteigt pārējo pasauli, jo ir izglītoti un novērtē grāmatas spēku.

Projekta virzītāja Hedviga Inese Podziņa, kura ir Salacgrīvas bibliotēkas vadītāja, ir gandarīta, ka izvēlētā tēma un sarunbiedri spējuši aizraut jauniešus. Savukārt Valmieras integrētās bibliotēkas vadītāja Daiga Rokpelne lika aizdomāties, ka šodien grāmatu krātuvjū darbiniekiem ir jārod jaunas formas ceļā pie saviem lasītājiem, un uz bibliokuģa klāja bijis patiesi interesanti. Pateicoties Vidzemes plānošanas reģiona, Latvijas Valsts mežu un Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstam, ekspedīcijas no Salacgrīvas pie jauniešiem mūspusē turpināsies arī jaunajā mācību gadā.

Gints ŠĪMANIS

Avots: Auseklis

Datums: 17-08-2022

BIBLIOKUGIS PIESTĀJIS ARI PIE MAZSALACAS BIBLIOTĒKAS. Lienes Aps̄ites foto

Radoša tikšanās Mazslacas bibliotēkā

Elva Grigule

Saulainajā 10. augusta pēcpusdienā pie Mazsalacas pilsētas bibliotēkas pulcējās mazsalacieši, lai tiktos ar projekta *Valdemārs. Viens. Indiāni* bibliokuga komandu – godavies viceadmirāli Gaidi Zeibotu, rakstnieku Viku (Viktoru Kalniņu), zvejnieku un gleznotāju Andri Skuju, Salacgrīvas bibliotēkas vadītāju Hedwigu Inesi Podziņu un ūrnālistu, grāmatu sastādītāju Gintu Šimani. Bibliokuga komanda šogad ap-

ciemo 10 Ziemeļvidzemes bibliotēkas ar mērķi aktualizēt divus Latvijai svārīgus kultūras notikumus – gatavošanos pirmās latviski iespiestās grāmatas izdošanas piecīsimtgadei un jūrmecības tēva Krisjāņa Valdemāra 200 gadu jubilejai, ko atzīmēsim 2025. gadā.

Interesenti varēja izglītoties saistībā ar dažādām jūras un kuģniecības tēmām. Kulīžu piekrastes zvejnieks Andris Skuja dalijs ar stāstiņiem par saviem piedzīvojumiem jūrā. Viens stāstīja par savu saraksti ar Zie-

mejamerikas indiāņiem, viņu dzējniekiem un tulkoņiem, un draudzība garu gadu garumā vijam ļauj daiļradē tik spilgti un sulīgi attēlot tālo aborigēnu dzīvi.

Apmeklētāji varēja arī iepazīties ar Mazsalacas pilsētas bibliotēkas seno grāmatu kolekciju. Bibliokuga komanda Mazsalacas bibliotēkai un lasītājiem dāvināja vairākas grāmatas par jūrmecības tēmu un ūrnālu *Jūrnieks*, kā arī grāmatu, kas veltīta Krisjāņa Valdemāra divsīmtgadei.

Avots: Liesma

Datums: 12-08-2022

ANNA KOLA

Ieriku bibliotēkā jau vairāk nekā pusgudā strādā jauna bibliotekāre Sarmīte Steine.

"**L**ielis paldies Cēsu Centrālajai bibliotēkai par uzticēšanos. Šīs patēsām man ir liels izcīnājums," pateicīga par jauno iespēju ir S. Steine. Viņa teic, ka brīdi, kad uzskusi darba gaitas ieriku bibliotēkā, vēl spēka bija "Covid-19" ierobežojumi, tādēļ klātēties apmeklētāju bijis mazāk, tādūz atzīst, ka ierikējiem loti patīk lasīt un to viņi darīt diezgan aktīvi. "Ieriku lasītājs ir galvenais lasītājs. Viņiem patīk vēsturi, jo ipaši Latvijas vēsture. Prototipu pieprasīta ir izziņoša literatūra, plakus tie neiegūst arī romantiķi sieviešu romāni un detektīvi. Interessanti, ka pēdējā laikā palielinājies pieprasījums ceļojumu aprakstiem, tos vēlas lasīt diezgan daudzi," pastāsta S. Steine.

Par dominējošo auditorijas večumu bibliotekāre teic, ka tādu konkrētu grupu izceļ nemaz neesot iespējams, pēc grāmatām nāk visi: mazi un lieli, jauni un veci. "Es zinu arī to, ko skolēniem uzzud lasīt literatūru," smaidot teic Sarmīte. Bērnu grāmatu izvēles kriēriji gan krieti atšķiroties no pieaugušajiem, bibliotekāre atzīstas, ka pati līdz galam neizprot, kā bērns ieinteresēt izvēlēties konkrētu grāmatu. "Mums ir 'Bērni un vecāku žurnāls 2022' grāmatas, visi no tām ir vērtīgi, interesanti darbi. Bet mans uzdevums ir izdomāt, kā mazo lasītāju ieinteresēt tiesī par šīm grāmatām – kā pamudināt lasīt. Lai gan jāteic, ka meklēt ceļus, kā mudināt bērnums uz lasīšanu, varbūt pat vairāk būtu izdevēju pienākums."

Samērā mazāk starp citu grupu lasītājiem ieriku bibliotēkā ir cilvēki vecumā ap 30 gadiem. "Jādomā, kai secumgrupai vienkārši neatliek laika lasīšanai – ir darbs, gimene, grāmatām nevar atrast brīdi," domīga ir S. Steine. Jautāta, kāda ir ierikēja interese par grāmatām vasaras mēnešos, viņa saka, ka jūnijā un jūlijā aktivitāte esot bijusi pietiekama,

Bibliotēkas grāmatas lasa veci un jauni, bet vismazāk trīsdesmitgadnieki

■ BĒRNU GRĀMATU IZLASE gada mazos lasītājus.

Foto: ANNA KOLA

ties pašam nav iespējams; otri tie, kas nopirkī var, bet negrib pārslēgot plauktus mājās ar grāmatām. "Nereti pie manis atrāk kāds ar jaunu grāmatu, ko nopirķis, izlasījis, bet neizskata par vajadzīgu šo eksemplāru paturēt personīgajā grāmatu kolekcijā, un tādūz cilvēku ir diezgan daudz, kas tiesī šī temesla dēļ grāmatas pirkšanas vietā izvēlas nākt pie mums."

Taujāta, cik bieži bibliotēka atsvaidzina grāmatu klāstu ar jauniem izdevumiem, S. Steine saka, ka katru mēnesi tiek nopirkta kā

da jauna, bet šī iespēja ir joti atkarīga no budžeta. "Arī vietas pie mums jau nemaz tik daudz nav, tādēļ nopirkī pilnīgi visu fiziski nav iespējams, bet cēsos atlasi to, kā ir labākais un būtu mīlu lasītājam interesējots," iā ieriku bibliotekāre. Viņa arī neslēpj, ka vairs necenšas cilvēkiem rekomendēt ko konkrētu. "Es to vairs nedaru, jo, pat ja vienam grāmata pirkšanas laba, citam tā nepatīk. Literārā gaume un tas, ko cilvēks lasīšanā meklē, joti atšķiras."

Avots: Druva
Datums: 18-08-2022